

Előterjesztés
a Költségvetési Tanács részére

Tárgy: Beszámoló a Költségvetési Tanács 2018. évi feladattervének teljesítéséről

2018. december

I.

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács/KT) – az Alaptörvény 44. cikke alapján – az Országgyűlés tevékenységét támogató szerv, amely kiemelten a központi költségvetés megalapozottságát, az államadósság-szabály érvényesülését értékeli. Feladatait – az Alaptörvény mellett – a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stab. tv.) határozza meg. Ennek megfelelően a KT

- véleményt nyilvánít
 - o a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezetéről, ideértve a költségvetési törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tervezetét is, és ennek keretében¹ a költségvetési hiány mértékéről, valamint a Stab. tv. 3/A. § (2) bekezdésének² való megfelelésről,
 - o félévente a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről, az államadósság várható alakulásáról,
- dönt az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulás megadásáról az egységes költségvetési törvényjavaslat, valamint a költségvetési törvény módosításáról szóló egységes javaslat zárószavazása előtt.

A Tanács elnökének – a KT 2018. évi feladatterve teljesítéséről szóló – beszámolója összefoglalja

- a Tanács 2018. évi testületi döntéseit,
- a KT elnökének munkáját a „fiskális keretrendszer” betartásán örökdő független költségvetési intézmények (költségvetési tanács típusú szervezetek) nemzetközi együttműködése keretében, továbbá
- azokat a tevékenységeket, amelyek a Tanács munkája szervezéséhez, döntései megalapozásához, a Tanács elnökének, a KT titkárságának a feladatköréhez közvetlenül és közvetve kapcsolódnak.

¹ E szabályt a Stab. tv-be a 2018. évi XL. törvény 59. §-a 2018. július 26-ával iktatta be, megerősítve a KT eddig követett gyakorlatát.

² Ez a kormányzati szektor középtávú költségvetési céllal való összhangját jelenti, valamint azt, hogy annak hiánya ne haladja meg a bruttó hazai termék (GDP) 3%-át.

II.

A Tanács 2018. évi feladattervének teljesítése

1. A Tanács a 2018. évi – a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban Stab. tv.) szerinti – **kötelező munkatervi feladatait elvégezte**. Ehhez – az előző évihez hasonlóan, a tovább javuló tervezési gyakorlat és az egyre erősödő költségvetési stabilitás következtében – négy testületi ülésre volt szükség.

a) *A Stab. tv. 23. § (1) bekezdés f) pontjához kapcsolódó ülések*

A KT az **első ülésén** (2018. január 11.) megvitatta és **jóváhagyta** a 2017. évi feladattervének teljesítéséről, valamint a 2012-2017 közötti elnöki ciklusról szóló **beszámolóját (1/2018.01.11. számú határozat)** és elfogadta a 2018. évi **feladattervét**, benne – a véleménye, döntése megalapozását segítő szakértői – kutatások tervét (2/2018.01.11. számú határozat).

b) *A Stab. tv. 23. § (1) bekezdés a)-b) pontja, és 24. § (1), valamint 25. § (1) bekezdése szerinti véleményezési feladatok*

ba) A Tanács a **második ülésén** (2018. június 7.) is két határozatot hozott.

ba/1. A Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetére kialakított 3/2018.06.07. számú Véleményében megállapította, hogy a „tervezetben a bevételi és a kiadási előirányzatok összhangban vannak a 2018-ra várható bázissal és a 2019-re tervezett makrogazdasági folyamatokkal. A bevételi előirányzatok teljesüléséhez a várt makrogazdasági pálya megvalósulása szükséges. A tervezet reálisan számol a kiadásokkal”, [...] továbbá a „tartalékok fedezetet nyújtanak a makrogazdasági kockázatok kezelésére”. A Tanács Véleményében rögzítette azt is, hogy a „2019. évi, uniós módszertan (ESA 2010) szerint számított 1,8 százalékos GDP-arányos hiánycél a tartalékok figyelembevételével elérhető. A hiánycél megfelel a maastrichti kritériumnak és a Stab. tv. 3/A. S (2) bekezdése b) pontjában foglalt azonos – 3 százalékos – követelménynek.” Ugyanakkor rámutatott arra, hogy a strukturális egyenleg – a továbbiakban is – „eltér a középtávú célértéktől”, melynek „eléréséhez a gazdasági növekedést nem veszélyeztető lépések szükségesek”. Tekintettel a kockázatokra, a KT támogatta – a költségvetési hiánycél biztonságos teljesítése érdekében – az Ország-védelmi Alap tervezett összegét. A Tanács a Véleményében megfogalmazta azt is, hogy „a Stab. tv. szerinti – változatlan

árfolyamon számított – 2018. évi adósságmutatónak (a GDP 72,9 százaléka) és a 2019. évi adósságmutatónak (70,3 százalék) a törvényjavaslat tervezetében bemutatott alakulása összhangban van a 2018. és 2019. évi tervezett és várható makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal, teljesíti az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének (államadósság-szabály) követelményét”. Az adósságráta csökkenés tervezett mértéke megfelel az Európai Unió államadósságra vonatkozó előírásának is.

ba/2. A KT ugyanezen ülésén – külön napirend keretében – értékelt a **2017. évi központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetét és az államadósság alakulását**. A Tanács a **4/2018.06.07. számú Véleményében** rögzítette, hogy „2017-ben a költségvetés adó- és járulék bevételei a módosított előirányzatokkal összhangban teljesültek, [...] jelentősen elmaradt ugyanakkor az előirányzattól az uniós támogatásokból származó pénzforgalmi bevétel. A kiadások előirányzathoz képesti növekedését jelentős részben a tervezettnél magasabb uniós előleg kifizetések okozták, melyek az eredményszemléletű hiányt csak kisebb részben érintették”. A KT a rendelkezésre álló makrogazdasági és költségvetési adatok alapján úgy látta, hogy „az államháztartás eredményszemléletű hiányára vonatkozó uniós és hazai előírások – az elmúlt évekhez hasonlóan – 2017-ben teljesültek, az uniós módszertan szerint számított hiánycél a tervezettnél – a GDP-arányos 2,4 százalékos mértéknél – alacsonyabb (2 százalék) lett”. A GDP-arányos államadósság 2017 végére tovább csökkent (az előző évihez képest 2,4 százalékponttal 73,6 százalékra, ami „megfelel mind az Alaptörvényben, mind a Stabilitási törvényben meghatározott kritériumoknak”. Ezen túl a Tanács kedvezőnek ítélte az államadósságon belül a devizaarány csökkenését, a belső finanszírozás erősödését, ami jelentősen mérsékli az ország külső sérülékenységét.

bb) A KT a **harmadik ülésén** (2018. július 17.) **megvizsgálta a 2019. évi központi költségvetésről szóló T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslat államadósság-szabálynak való megfelelőségét és megadta előzetes hozzájárulását (5/2018.07.17. számú határozatában)** a zárószavazáshoz (ennek előzménye a **ba/1 alpontban** jelzett 3/2018.06.07. szám alatt jegyzett határozat). Megállapította, hogy – az általa véleményezett tervezettel azonosan – az államadósság-mutatónak az egységes költségvetési törvényjavaslatban szereplő mértéke megalapozott, megfelel a Stab. tv.

előírásainak, összhangban van a törvényjavaslat alapját képező makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal. Miután „a 2019. év végére számított államadósságmutató mértéke 2,6 százalékponttal alacsonyabb a 2018. év végére várt mutató mértékénél, így az Alaptörvény 36. § cikk (5) bekezdés követelménye is teljesül”. A KT – határozatának indokolásában rámutatott, hogy a *„hiánycél, valamint a kitűzött adósságmutató teljesülése érdekében feltétel azonban, hogy a Kormány részéről 2019-ben is fegyelmezett gazdálkodás valósuljon meg, s a makro-feltételek esetleges megváltozása miatt bekövetkező kiadásnövekedést vagy bevételecsökkenést – élve az elmúlt években megnövekedett mozgástere lehetőségével – megfelelően ellensúlyozza”*.

c) **A Stab. tv. 23. § (1) bekezdés c) pontjához kapcsolódó ülés**

A KT a **negyedik** testületi **ülésén** (2018. szeptember 18.) **értékelte a 2018. évi központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetét és alakította ki véleményét a 2018. első félévi folyamatok alapján (6/2018.09.18. számú határozat)**.

A Tanács az első félévi makrogazdasági és költségvetési folyamatok alapján az *„éves 2,4 százalékos – az EU módszertana szerint számított – ún. ESA hiánycél teljesíthetőnek látja”, de ehhez „szükség van a kiadások erőteljes kézben tartására, különösen a központi költségvetési szervek esetében”*. A KT ugyanakkor számottevő kockázatot látott az éves pénzforgalmi hiánycél teljesíthetőségét illetően. Az I. félévben kialakult magas pénzforgalmi hiányhoz legnagyobb mértékben az elfogadott uniós programok bevételeinek időarányoshoz mért 800 milliárd forint összegű elmaradása, valamint a költségvetési szervek kiadásainál, a fejezeti kezelésű előirányzatoknál tapasztalt, időarányost meghaladó teljesítés járult hozzá. Véleménye szerint *„a központi költségvetési törvényben meghatározott pénzforgalmi szemléletű hiánycél csak abban az esetben lenne teljesíthető, ha a második félévben felgyorsulna az uniós bevételek pénzforgalmi beérkezése és a kiadásoknál – különösen a költségvetési fejezeteknél – még szigorúbb lenne a pénzügyi kontroll”*. A Tanács úgy látta, hogy a GDP-arányos államadósság mértéke 2018 végére az Alaptörvényben és a Stabilitási törvényben meghatározott előírásoknak megfelelően csökkenhet, és az *„uniós módszertan szerint számított GDP-arányos államadósság év végére becsült mértéke várhatóan teljesíti az ún. egy-huszas szabályt is”*. A KT kedvezőnek ítélte, hogy a központi költségvetés államadósságon keresztüli kitétsége – a devizaadósság 20 százalékra történt mérséklésével – tovább csökkent, továbbá előremutatónak látta az államháztartás eladósodásának kézben tartása érdekében tervezett és bevezetett kormányzati

intézkedéseket (uniós támogatási előlegek kincstári számlán történő kezelésének előírása a helyi önkormányzatok, valamint az állami tulajdonú vállalatok részére is).

2. A Tanács az 1. pontban foglalt kötelező munkatervi feladataihoz kapcsolódó ülésein túl 2018. április 24-én tartott – határozatot nem hozó – **tájékoztató, informális ülést** is. Ennek megalapozása a KT elnöke által kezdeményezett két – egyfelől a 2018. február 15-én a Köztársasági Elnöki Hivatal Környezeti Fenntarthatóság Igazgatóságánál [a továbbiakban: KEH KFI], másfelől a 2018. március 20-án a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanácsánál [a továbbiakban: NFFT] megtartott – szakértői konzultáción történt. A kibővített KT ülés keretében a jelenlevők – a KEH KFI igazgatója, dr. Kőrösi Csaba, az NFFT tiszteletbeli elnöke, dr. Szili Katalin és az NFFT titkára, dr. Bartus Gábor bevezető előadását követően – áttekintették a fenntartható fejlődés tartalmi kereteit, fő stratégiai összefüggéseit. Ennek sorában elemezték a hosszú távú növekedés fundamentumainak (népesség, erőforrások, oktatás, stratégiák, korlátok stb) tendenciáját, jellemzőit, valamint a gazdasági és a költségvetési fenntarthatóság, a versenyképesség összefüggéseit. Domokos László, az ÁSZ-elnöke és munkatársa, Kádár Kriszta tíz éves áttekintésben elemezte az aktivitási ráta alakulására ható tényezőket (népességszám, képzettségi szint, foglalkoztatottság stb. változásai, következményei) és az aktivitási ráta fenntarthatóságának lehetséges útjait (képzés, egészségi állapot, termelékenység javítása, beruházások, humántőke intenzív fejlesztése. Baksay Gergely költségvetési igazgató (MNB) pedig a gazdasági és a költségvetési fenntarthatóság nézőpontjából adott áttekintést a konjunktúra – válság – költségvetési beavatkozás „háromasát” érintve a növekedés és adósságcsökkenés összefüggéséről, valamint az MNB hosszú távú előrejelzéséről.

Egyetértés alakult ki a résztvevők körében abban, hogy a *fenntarthatóság*, mint vizsgálati szempont, kutatási téma épüljön be a KT éves kutatási programjába.

A KT Elnöke és Titkársága több alkalommal kért **kiegészítő információkat** a **kormányzati szervektől**, jellemző módon a Pénzügyminisztériumtól. Közülük külön említést érdemel a 2018. november 14-i megkeresés a makrogazdasági folyamatok elmozdulása következtében prognosztizálható a 2019. évi költségvetési törvényben előirányzott adóbevételek esetleges változásáról. A pénzügyminiszter úr válaszában jelezte, hogy az idei és a jövő évi pozitív és negatív kockázatok eredőjeként a 2019. évi költségvetés adóbevételi előirányzatai tarthatók.

3. A **Tanács határozatai** (a kapcsolódó indokolásokkal) – a követett gyakorlatnak megfelelően – megjelentek a **KT honlapján**. Ezeket és a Tanács egyéb dokumentumait, angol nyelvű fordításait, a kutatási anyagokat 2018-ben **2084 alkalommal töltötték le** (legtöbbször a KT határozatokat 1534, míg a kutatási anyagokat 550 alkalommal).

KT dokumentumok letöltése

Év	KT határozatok	Kutatási anyagok	Összesen
2015	4815	3685	8500
2016	2430	1708	4138
2017	1150	880	2030
2018	1534	550	2084

A letöltések számának folyamatos csökkenése arra vezethető vissza, hogy a gazdaság dinamikus növekedésével, a költségvetési fegyelem erősödésével, az államháztartás kiegyensúlyozottságával, a folyamatok kiszámíthatóságával összefüggésben „megnyugvó” vélekedés alakul ki, az érdeklődés mindinkább szakmai jellegűvé válik.

A Tanács munkáját érintő **sajtókapcsolatok** az ügyrend szerint az elnök felelősségi körébe tartoznak. Kiemelkedtek ezek közül a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetének véleményezésekor, valamint a törvényjavaslat parlamenti tárgyalása kezdetén elmondott exozéja után született helyszíni és a stúdiókból közvetített riportok a média több csatornáján. Jelentős érdeklődés miatt a Tanács elnöke több megszólalásában értékelte a 2018. évi makrogazdasági és államháztartási évközi folyamatokat, ezen belül a társadalmi várakozások realitását, az államadósság-ráta alakulását, a növekedés fenntarthatóságát, esetleges kockázatait, az uniós források felhasználását. Ezek sorában legjelentősebb volt a költségvetési törvény első félévi végrehajtásának helyzetéről kialakított KT Vélemény megismertetése a szélesebb közvéleménnyel. A testület munkája iránti érdeklődést mutatja az is, hogy elnökét gyakran kérték fel – nem csak a KT döntéseihez közvetlenül kapcsolódó – interjú adására, előadás megtartására. A média-megjelenések száma – köszönhetően a növekvő érdeklődésnek – emelkedő tendenciát mutat (2015-ben a megjelenések száma 60, 2016-ban 70, 2017-ben 100 volt). A 2018. évi **80 média megjelenésen** túl a Tanács elnöke – egyetemi tanárként az oktatói

munkakörétől és a Magyar Közgazdasági Társasági örökös elnöki funkciójától sem elválaszthatóan – **közel 30 előadást** tartott különböző fórumokon. **Írásai** jelentek meg a KT feladat- és hatásköréhez is kapcsolódóan különböző kiadványokban, folyóiratokban (Világgazdaság, Pénzügyi Almanach, Magyar Idők, Medicina Évkönyv, IME Interdiszciplináris Magyar Egészségügy – c. tudományos folyóirat - stb.) ugyanúgy, mint megyei, városi, egyetemi lapokban. Gyakran idézik, hivatkozzák a különböző hírfelületek a KT dokumentumait, elnökének a megnyilatkozásait. A 2018. évben tovább nőtt azon **levélbeli, telefoni megkeresések** száma, amelyekben az állampolgárok a makrogazdaságot, az államháztartást érintő kérdéseikre vártak, s kaptak tájékoztatást a KT elnökétől.

4. A KT 2018-ban is részese volt a tovább szélesedő **nemzetközi együttműködésnek**. A költségvetési tanács típusú szervezetek – az OECD támogatásával 2013-ban indult – kapcsolatrendszere az EU égisze alatt kiteljesedett. A többoldalú megbeszélések elősegítették az EU-s szándékok és szabályok közös értelmezését, a szakmai kapcsolatok erősítését. A KT kezdetektől részt vesz a közös munkában.

a) *Többoldalú megbeszélések*

- **2018. február 1-jén** az Európai Bizottság (EB) szervezett – egynapos – szakmai találkozót az EU-tagállamok független költségvetési intézményei, valamint az Európai Költségvetési Tanács (EKT) részvételével. Niel Thygesen, az EKT vezetője beszámolt a szervezet első évéről. Kiemelte, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum preventív ágának alkalmazása során az egyes makrogazdasági mutatók rugalmas, országonként eltérő értelmezése – véleményük szerint – még mindig előnyösebb, mint a vonatkozó előírások teljes mellőzése vagy azok minden rugalmasság nélkül való alkalmazása. Ezt követően Stefan Ciobanu, az EU Pénzügyi Igazgatóságának munkatársa ismertette a Fiskális Paktum jogszabállyá emelésével kapcsolatos bizottsági álláspontot. (Ez a dokumentum rövid távon nem válik jogszabállyá.) Massimo Suardi, az alelnöki kabinet munkatársa előadásában szólt egy stabilitási mechanizmusokra épülő európai valutaalap működéséről és egy közös, gazdaságért, pénzügyekért felelős európai miniszteri pozíció koncepciójáról (EU 2017. december 6-i javaslatcsomag). Magorzata Szczesna-Rundberg, az Eurostat munkatársa bemutatta az egyes országok pénzügyi helyzetével kapcsolatos statisztikai mutatókat és a kockázatokat. A tanácskozás foglalkozott még a független

költségvetési intézmények évenkénti adatfelmérésének eredményeivel és a kapcsolattartás kérdéseivel.

A brüsszeli értekezlet alkalom volt arra is, hogy a KT elnöke beszélgetést folytatott Francois Moniet-val, a francia számvevőszék és a hozzá kapcsolódó független költségvetési intézmény elnökével, továbbá a szlovák költségvetési tanács elnökével, Ivan Sramkóval valamint Ante Zigmannel, a hasonló horvát költségvetési intézmény vezetőjével. **(Az úti jelentés száma: KVT/11-1/2018.)**

- **2018. július 2-3.** között az OECD Szöulban rendezett szakmai találkozót a parlamenti költségvetési szervezetek és a független költségvetési intézmények (IFI-k) számára. A jubileumi, 10. találkozóznak a Dél-Koreai Parlament Költségvetési Hivatala adott otthont. Ezen az OECD szinte minden tagországa képviseltette magát számos nemzetközi pénzügyi intézmény, egyetem, gazdasági szaklap, folyóirat mellett. A résztvevők előadásokat hallgattak meg a végrehajtó és a törvényhozói hatalmi ágak felelősségének hatékony megosztása a költségvetés megalkotása és végrehajtása során témakörben az USA, Németország és az Egyesült Királyság részéről. A tanácskozás nemzetállamok adósságának fenntartható méretével és az ezt meghatározó egyes megközelítésekkel foglalkozott az OECD, a Valutaalap, az EU Bizottság metodikájának ismertetése révén. A konferencia résztvevői megismerhették a demográfiai, szociológiai tendenciákat is figyelembe vevő elemzési módszert, amely a lakossági jólét mellett a pénzügyi fenntarthatóságot is segítheti. A meghívottak – a fentiek mellett – részletes képet kaptak Ázsia és Dél-Korea fejlődési lehetőségeiről, várható gazdasági pályájáról is. A szakmai blokkokat követően az új szervezetek (cseh, szlovén, brazil, perui) mutatkoztak be, majd információ-áramlási és kapcsolattartási, hálózatbővítési kérdésekkel foglalkoztak. Az európai független fiskális intézmények ülést tartottak, amelyen kimondták: az EU fiskális keretrendszerének várható átalakításával kapcsolatban egyelőre nem nyilvánítanak közösen véleményt.

A KT elnöke számára a kétnapos konferencia számos, informális, Magyarország iránt érdeklődő megbeszélésre adott alkalmat. Véleménycserét folytatott Eva Zamrazilova-val, a cseh, Robert Choteval, a brit, Helmut Bergerrel, az osztrák, Echard Janebaval, a német társintézmény vezetőjével. **(Az úti jelentés száma: KVT/47-1/2018.)**

- **2018. november 23-án** Pozsonyban tartotta esedékes ülését a Független Pénzügyi Intézmények Európai Hálózata

(EUIFI)³. A konferencián a nemzeti intézmények véleményt formáltak a Hálózat további munkájával, annak technikai támogatásával, nevezetesen a titkársági feladatok jövőbeni végzésével kapcsolatban. (E napirend előkészítését a titkársági feladatok ellátásának jövőjére vonatkozó készségelemzés is segítette.) A felmérés és a lefolytatott vita alapján a titkársági szervezőmunka telepítésére az állandó szervezeti megoldás nyert támogatást. Hét nemzeti intézmény – köztük a magyar – jelezte egy megelőző hazai konzultáció után a fogadókészségét. Bár végleges döntésre nem került sor, érzékelhető volt, hogy a Hálózat tagjai megfontolják a titkársági munka Budapestre telepítését, további megbeszéléseket kezdeményeznek ennek érdekében. José Luis Escriva, a Hálózat jelenlegi elnöke jelezte, hogy a lehetőségek tisztázása érdekében Budapestre látogat.

A találkozó informális megbeszélésekre is nyújtott lehetőséget. Közülük kiemelhető a KT elnökének az eszmecsereje az olasz fiskális intézmény vezetőjével, Guiseppe Pisauróval és az Egyesült Királyság Költségvetési Felelősségi Hivatalának vezetőjével, Robert Choteval. **(Az úti jelentés száma: KVT/72-1/2018.)**

b) Egyéb kapcsolatok

- **2018. január 23-án** a Japan Credit Rating Agency Ltd. bemutatkozó látogatást tett a KT elnökénél. A küldöttség (Ms. Haruna Saeki és Mr. Toshihiko Naito) részletes tájékoztatást kért/kapott a Költségvetési Tanács megalakulásának előzményeiről, működésének szabályairól, a költségvetés parlamenti elfogadásában betöltött szerepéről, jogosítványairól, az EU-hoz és az OECD-hez fűződő kapcsolatairól. Különösen érdekelte a látogatókat a költségvetési törvényjavaslat KT általi véleményezésének, a parlamenti plenáris tárgyalás menetének lépései, továbbá a KT munkája során milyen adatokhoz jut hozzá, valamint az államadósság-szabály betartásának alakulása.
- A KT elnöke a Trilaterális Bizottság magyar csoportjának tagjaként részt vett a szervezet **2018. március 23-25.** között Szingapúrban tartott éves plenáris ülésén. A konferencia bevezető előadását Szingapúr miniszterelnök-helyettese tartotta, aki a növekedés kelet-ázsiai realitásairól, az egyensúlyok törekénységéről fejtette ki véleményét. Az ezt követő panelbeszélgetések fő témáját az ázsiai erőter változása,

³ A Hálózat 2015 őszén jött létre. Az EU független fiskális intézményeit tömörítő hálózat lehetőséget teremt a közpénzügyi felelősségen örökődő intézmények számára a véleménycserére, tapasztalatok megosztására, a közös érdekképviselőre, szakmai találkozókra.

Kína növekvő, de ideológiai üzenetek nélküli gazdasági és katonai térnyerését övező globális és regionális biztonsági aggodalmak adták. A konferencia témáinak másik csoportját Európa és az USA politikai fejlődésével, a világ globális kormányzásával összefüggő kérdések jelentették. A beszélgetés és vita nyomán sem alakult ki határozott vonalú jövőkép. A konferencián figyelmet kaptak az információ-technológia fejlődésének lehetséges negatív következményei, a mesterséges intelligencia megjelenésével kapcsolatos, ma még alig felismerhető veszélyek, ennek során felvetődött a világ információ-technológiai „kettészakadása” rémének gondolata is. Az ülés egészére jellemző volt a bizonytalanság abban, hogy végül is merre tart/tartson a világ. Azonban a világgazdaságot, illetve a világ egyes régióit érintő megnyilatkozások az elkövetkező néhány évre mérsékelt, fenntartható növekedést, változatlanul alacsony nyersanyag- és energiaárakat valószínűsítettek, a politikai bizonytalanságok nem fordítják negatívra a gazdasági-konjunkturális kilátásokat.

Ez a konferencia is adott lehetőséget informális beszélgetésre. Ennek keretében a KT elnöke folytatott megbeszélést a pekingi külügyi intézet igazgatóhelyettesével, Xing Susuval, aki a legutóbbi budapesti kínai vezetői vizit egyik előkészítőjeként járt Magyarországon. **(Az úti jelentések száma: KVT-18-1/2018.)**

- **2018. május 10-én** a Moody's Investors Service – Magyarország első 2018. évi felülvizsgálata során itt tartózkodó – képviselőit (Evan Wohlmann és Steffen Wolf Dyck) fogadta a Tanács elnöke. A nemzetközi hitelminősítő képviselői tájékoztatást kaptak a makro-elvárások alakulásáról (a gazdasági növekedés a kormányzati előrejelzés szerint magas marad, és az elemzők is megerősítik azokat, alapvetően makrogazdasági egyensúly alakult ki, a fogyasztás lendületet vett, óvatos, alacsony a hitelfelvétel, a KT munkájában középpontba kerülnek a fenntarthatósággal összefüggő kérdések, a szabály alapú költségvetés szerepe). Kérdésekre válaszolva a KT elnöke kitért az oktatási rendszernek a minőség előtérbe helyezését célzó átalakítására, az EU-s támogatások beérkezésének késedelmére, ennek pénzforgalmi hiányt érintő következményére, valamint az adósságpálya várható alakulására (az MNB-s alapítványok és az Eximbank–Eurostat elszámolási vita kapcsán).
- **2018. június 21-én** fogadta a KT elnöke az IMF Article IV. gazdaságpolitikai konzultáció keretében Magyarországon tartózkodó IMF delegációt (Borislava Mircheva, Khaled Sakr és Kamil Dybczak). A résztvevőket a KT elnöke tájékoztatta

az éves költségvetési törvényről, az időarányos adatok alapján a várható makrogazdasági és államháztartási folyamatokról, majd áttekintették a fenntarthatóság, az egyensúly, a versenyképesség javításának kérdéseit és kihívásait, az uniós források felhasználását, az államadósság várható alakulását, a hiányszámok tarthatóságát. Egyetértettek abban, hogy a növekedést és a fenntarthatóságot a környezeti hatások – rövidtávon – inkább támogatják, bár vannak rontó tényezők is.

- **2018. szeptember 18-án** Manfred Bergmannt, az EU Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának (DG-ECFIN) Magyarországgal foglalkozó – új igazgatóját (és kíséretében: Pinelli Dino, Genorio Hana, Csaba Iván, Pellényi Gábor Márk) fogadta a KT elnöke. Az ebéddel egybekötött megbeszélésen a felek áttekintették az államháztartási egyensúlyt érintő gazdasági és költségvetési folyamatokkal, a növekedési kilátásokkal, a fenntarthatósággal kapcsolatos 2018-2019. éveket érintő kérdéseket.
- **2018. október 25-én** a KT elnöke fogadta a Moody's Investors Service – Magyarország második 2018. évi felülvizsgálata során hazánkban tartózkodó – képviselőit (dr. Heiko Peters és Steffen Wolf Dyck). E megbeszélésen a KT elnöke tájékoztatást adott az idei és a 2019-es növekedési kilátásokról, jelezve, hogy ez biztosítja a KT hatáskörébe tartozó egyenlegmutatók csökkenését. Előre látható, hogy az EU-s pénzek többsége a ciklus vége felé érkezhetsz be, addig a megelőlegezés rendszere működhet, ami kedvezőtlen hatással van a pénzforgalmi hiány – államadósságra is kiható – alakulására. A magyar gazdaság növekedési pályán van, az uniós támogatások közel 60 százaléka gazdaságfejlesztési célra kerül felhasználásra a kormányzati szándék szerint, megfelelő fokú a makropénzügyi stabilitás, de javítani valók vannak a termelékenységben, hatékonyságban. A vendégek érdeklődtek az oktatás megfelelőségével és annak színvonala emelésével összefüggésben arról, hogy ez milyen hatással lehet a gazdasági növekedésre. Válaszában a KT elnöke elmondta, hogy differenciált a színvonal. A 2019-es költségvetést érintő kockázatokat firtató kérdésre elmondta, hogy nem lát olyan kockázatot, amely a „kormányzati költségezésben” mutatkozna, érvényes a szigorú költségvetési fegyelem továbbra is.
- **2018. november 18-22. között** a KT elnöke a Trilateral Commission magyar csoportja tagjaként vett részt a szervezet európai szekciójának Ljubljanában tartott 42. ülésén. A konferencia központi témaként foglalkozott a demokrácia, a liberalizmus, Európa

és az USA kapcsolatai, a migráció, egy válság valószínűségének kérdéseivel, továbbá – a brexitet is érintve – Európa helyével és jövőjével a világban zajló folyamatok tükrében. Ez utóbbi téma panelbeszélgetésében korábbi miniszterelnökök (Mario Monti, Alain Juppe és Janez Jansa) is részt vettek. A szekciók munkáját összességében, különösen a vitákat távolságtartás, az éles megfogalmazásoktól tartózkodó megnyilatkozások, az egyensúlyra törekvés jellemezte.

A regionális ülés számos informális megbeszélésre adott alkalmat, a korábbiaknál többen keresték meg – érdeklődéssel – a KT elnökét. Említést érdemel, hogy Mario Monti, olasz ex-miniszterelnök kezdeményezett szívélyes beszélgetést a KT elnökével. **(Az úti jelentés száma: KVT/69-1/2018.)**

Az Országgyűlés, a kormányzat érintett vezetői, valamint a KT tagjai a nemzetközi szakmai találkozókról, konzultációkról (az ott tárgyalt kérdésekről, álláspontokról) rendszeresen tájékoztatást kaptak az úti jelentés (tájékoztató) megküldésével.

5. A Magyar Nemzeti Bank elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke – a Költségvetési Tanács tagjaként – a Stab. tv. 23. § (2) bekezdés alapján a Tanács ülésén tárgyalt kérdésekhez az általuk irányított szervezetek részéről 2018-ban is a Tanács rendelkezésére bocsátottak kapcsolódó **elemzéseket**, tanulmányokat, támogatva annak tevékenységét. E tanulmányok is segítették a Tanács véleményező munkájának megalapozottságát a következő témakörökben:

a) ÁSZ elemzések

- Szempontok a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről
- Vélemény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról
- Szempontok a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazásához
- Elemzés a költségvetési Tanács részére a 2018. I. félévi költségvetési folyamatokról

b) MNB elemzések

- Költségvetési jelentések
 - A 2019. évi költségvetés tervezetének elemzése
 - Féléves elemzés az államháztartási folyamatokról

- MNB havi elemzések
- MNB más elemzései

A szakértői elemzéseken túl a két szervezet kapcsolattartó szakértő munkatársai folyamatosan segítséget adtak, konzultációs lehetőséget biztosítottak a KT titkársága részére a Tanács elé kerülő munkadokumentumok tervezeteinek elkészítéséhez.

6. A KT 2018. évi feladatterve a folyamatosságra építve – az ÁSZ és az MNB támogatásán túl – a költségvetési, államháztartási tervezésnek és végrehajtásnak, az államadósság alakulásának megítéléséhez, véleménye, döntése megalapozottságának erősítése érdekében szélesebb szakértői háttérre alapozva a **kutatások** témakörét bővítette. Ennek a törekvésnek a jegyében a tárgyévben hét kutató műhely 12 **tanulmányt** készített:

- **„Makrogazdasági, államháztartási helyzetkép és kitekintés 2018-2020”** címmel a Századvég Gazdaságkutató Zrt., a Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karának Gazdaság, Társadalomstatisztikai Elemző és Kutató Központja, valamint az OG Research Innovatív Közgazdasági Megoldások Kft. végzett elemzést (kitekintést) a tárgyévi makrogazdasági folyamatok jellemzőiről és a várható következő évi tendenciákról, kockázatokról a KT részére.
- **„A költségvetési pozíciót befolyásoló világgazdasági feltételek”** címmel a Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt., valamint az OG Research Innovatív Közgazdasági megoldások Kft. készített elemzést a világgazdasági feltételek várható alakulásának a hazai költségvetésre gyakorolt hatásáról.
- **„A 2018-2020. évi munkaerő-piaci helyzet és a folyamatok várható alakulása, hatása a növekedésre és az államháztartásra”** címmel az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutató Központ készített tanulmányt a munkaerő-piac alakulása, a növekedési képesség és az államháztartás összefüggéseiről (benne a bevételekre gyakorolt hatásról).
- **„Az Európai Unióba való belépés statisztikai módszertani változásának hatása a magyar makrogazdasági mutatók alakulására”** címmel az ECO-Vista Gazdasági Tanácsadó Kft. készített áttekintő elemzést a módszertani változásokról és hatásukról.
- **„Az egészségügyi modernizációs lépések hatása az egészségügy államháztartási finanszírozására, az államháztartási és a magánfinanszírozás eddigi és várható alakulása”** címmel a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának

Egészségbiztosítási Intézete, valamint a Századvég Gazdaságkutató, Tanácsadó Zrt. készített – a fenntarthatósági kérdéseket középpontba állító – tanulmányt.

- „Az Európai Unió által támogatott projektek előfinanszírozásának hatása az államháztartás állapotára és a gazdasági fejlődésre” címmel a Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet és a Századvég Gazdaságkutató, Tanácsadó Zrt. végzett kutatást az előfinanszírozás és a költségvetési (államháztartási) egyenlegmutatók alakulásának összefüggéséről.
- „Növekedési képességünk” címmel az ECO-VISTA Gazdaságkutató Tanácsadó Kft. készített értékelést az ország, a gazdaság növekedési potenciálját meghatározó összefüggésekről és a költségvetésre gyakorolt hatásáról.

Ezen elkészült tanulmányok (értékelések) is hasznosan segítették a KT munkáját. Ezek figyelmet érdemlő megállapításokat, következtetéseket tartalmaznak a költségvetési törvény végrehajtásának féléves, valamint a következő időszak költségvetésének véleményezéséhez, a makrogazdasági pálya megítéléséhez, mindemellett hasznosíthatók a kockázatok előrejelzése során.

7. A Tanács – a korábbi években gyökerező hagyományt folytatva – a Magyar Közgazdasági Társasággal közösen 2018. október 16-án szervezett szakmai **konferenciát**, melynek keretében az ÁSZ és az MNB által a KT munkáját támogató elemzések, valamint az 6. pont szerint a KT részére készített háttér tanulmányok eredményét ismertették az érintett intézmények előadói.
8. A Tanács üléseinek időpontját a legtöbb esetben az éves feladatterv – a Stab. tv. előírásaira is tekintettel – rögzíti. Akár a feladattervvel összhangban, akár a makrogazdasági-államháztartási folyamatokból (például az adósság-szabály teljesüléséből) adódóan szükségessé válhat, hogy **a Tanács alkotmányos helyzetéből eredően – aktuálisan – állást foglaljon**, véleményt nyilvánítson. Ennek lehetősége ez év során is biztosított volt, ezzel nem kellett élni, látva a folyamatok kedvező alakulását.

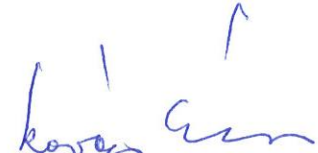
lmo
DS

III.

A beszámoló elfogadása

Kérem a Költségvetési Tanácsot, hogy a 2018. évi beszámolót a csatolt határozati javaslat szerint elfogadni szíveskedjék.

2019. január 8.

Kovács Árpád

Költségvetési Tanács elnöke

A Költségvetési Tanács 2/2019.01.08. sz. határozata

A Költségvetési Tanács a 2019. január 8-án tartott ülésén – a KT elnökének előterjesztése alapján – megtárgyalta és elfogadta a 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

Felhívja a Tanács elnökét, hogy a beszámolót küldje meg az Országgyűlés elnökének.

Határidő: azonnal

Felelős: a KT elnöke

Budapest, 2019. január 8.

Domokos László

Költségvetési Tanács tagja

Költségvetési Tanács tagja

Kovács Árpád

Költségvetési Tanács elnöke

